

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR

KISALTMALAR CETVELİ

GİRİŞ

BİRİNCİ BÖLÜM:

BONA FIDES KAVRAMI

I. *Fides* ve *Bona Fides* Terimleri

A. Antik Yunan Felsefesinde *Bona Fides*

B. Roma Felsefesinde *Bona Fides*

1. *Cicero*'nun Eserlerinde *Bona Fides*

2. Klasik Dönem Hukukçularına Göre *Bona Fides*

3. Ortaçağ *Ius Commune* Hukukçularının Eserlerinde *Bona Fides*

C. Doğal Hukuk Anlayışında *Bona Fides*

D. Çağdaş Hukuk Anlayışında *Bona Fides*

III. *Bona Fides*'in Diğer Kavramlarla İlişkisi

A. *Bona Fides* ve *Aequitas* (Hakkaniyet)

B. *Bona Fides* ve *Iustitia* (Adalet)

IV. *Bona Fides*'in İçeriği

A. Kavramın Objektif Açıdan Ele Alınması: Dürüstlük Kuralı

1. Dürüstlük Kuralı ile Ahlaka Aykırılık Arasındaki İlişki

2. Dürüstlük Kuralının Emredici Olup Olmadığı Sorunu

3. Dürüstlük Kuralı ve *Vir Bonus* İlişkisi

B. Kavramın Sübjektif Açıdan Ele Alınması: İyiniyet

C. Dürüstlük Kuralı ile İyiniyet Arasındaki İlişki

İKİNCİ BÖLÜM:

SÖZLEŞMELER HUKUKUNDA

BONA FIDES'İN ORTAYA ÇIKIŞI

I. Roma Hukukunda *Bona Fides*'in Doğuşu

A. *Formula* Usulünün *Bona Fides* Açısından Önemi

1. *Iudicium Stricti Iuris* (Dar Hukuk Davası) ve *Iudicium Bonae Fidei* (İyiniyet Davası) Kavramları

2. *Negotium Stricti Iuris* (Dar Hukuk Sözleşmesi) ve *Negotium Bonae Fidei* (İyiniyet Sözleşmesi) Ayrımı

B. *Ius Gentium* ve *Ius Naturale*'nin Sözleşmelere Etkisi

II. *Exceptio Doli* Kavramı

A. Roma Hukukundaki Önemi

B. Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı

1. Şekle Aykırılığın İleri Sürülmesinin Hakkın Kötüye Kullanılması Sayılması

2. *Venire Contra Factum Proprium* (Çelişkili Davranış Yasağı)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM:

SÖZLEŞMELER HUKUKUNDA

BONA FIDES'İN UYGULANMASI

I. Sözleşmenin Kurulması Aşamasında *Bona Fides*

A. Hukuki İşlemlerde *Bona Fides*'in Önemi

1. Hukuki İşlemlerin Geçerlilik Koşulları Bakımından

a. *Reservatio Mentalis* ve *Iocandi Causa*

(Zihni Kayıt ve Şaka Beyanı)

b. *Simulatio* (Muvazaa)

c. *Error* (Yanılma)

2. *Condicio* (Şart) Bakımından

B. Sözleşme Serbestisi ve Sözleşmelerin Rızailiği Bakımından

Bona Fides

1. Roma Hukukunda Sözleşmeler Sistemi

2. Rızai Sözleşmelerin *Bona Fides*'in Gelişimine Etkisi

3. *Pactum*'lar Açısından *Bona Fides*'in Önemi

4. *Bona Fides*'ten Doğan Sözleşme Yapma Yükümlülüğü

II. İfa Aşamasında *Bona Fides*

A. *Bona Fides*'e Dayanan Sözleşmelerin İfası

1. *Fiducia* (İnançlı İşlem)

2. *Depositum* (Saklama Sözleşmesi)

3. *Mandatam* (Vekâlet Sözleşmesi)

4. *Societas* (Ortaklık Sözleşmesi)

5. *Emptio Venditio* (Satım Sözleşmesi)

a. Malın Ayıplı Olmasından Doğan Sorumluluk

b. Malın Zabtu Hâlinde Ortaya Çıkan Sorumluluk

c. *Laesio Enormis*

6. *Locatio Conductio* (Kira, Eser ve İş Sözleşmeleri)

a. *Locatio Conductio Rei* (Kira Sözleşmesi)

b. *Locatio Conductio Operis* (Eser Sözleşmesi)

c. *Locatio Conductio Operarum* (İş Sözleşmesi)

7. *Stipulatio* Bakımından *Bona Fides*

B. İfa Aşamasında *Bona Fides*'in Günümüz Hukuk Düzenlerinde Genel Bir Yükümlülük Olarak Benimsenmesi Süreci

III. Sözleşme Sona Erdikten Sonra *Bona Fides*

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM:

ROMA HUKUKUNDAN GÜNÜMÜZ HUKUKUNA

DEK *BONA FIDES*'İN İŞLEVLERİ

I. *Bona Fides*'in İşlevleri

II. Yorumlayıcı İşlevi

A. Roma Hukukunda Sözleşmelerin Yorumu

B. Güven İlkesine Göre Sözleşmelerin Yorumu

III. Tamamlayıcı İşlevi

A. Roma Hukukunda Sözleşmelerde Boşluk Olması Hâlinde

Bona Fides'in Önemi

B. Çağdaş Hukukta Sözleşmelerin Tamamlanması ve Güven İlkesi

IV. Düzeltici İşlevi

A. *Pacta Sunt Servanda*

B. *Clausula Rebus Sic Stantibus*

C. Genel İşlem Koşulları ve Haksız Şartlar

V. Borç Doğurucu İşlevi

A. *Bona Fides*'ten Doğan Yan Yükümlülükler

B. Taraflar Arasında Kurulan Güven İlişkisi

1. *Culpa in Contrahendo*

2. Üçüncü Kişiyi Koruyucu Etkili Sözleşme Teorisi

BEŞİNCİ BÖLÜM:

HUKUKUN UYUMLAŞTIRILMASI AÇISINDAN

BONA FIDES'İN ÖNEMİ VE BUNA İLİŞKİN ÖNERİLERİMİZ

I. *Bona Fides*'in Yeniden Doğuşu

A. Doğal Hukukun Gelişimi ve Günümüzdeki Etkisi

B. *Bona Fides*'in Hukuk ve Ekonomi Öğretisindeki Yeri

II. Hukukun Uyumlaştırılması ve *Bona Fides*

A. Roma Hukuku ve İngiliz Hukuku Arasındaki İlişkinin *Bona Fides* Açısından Değerlendirilmesi

B. Amerikan Hukukunda *Bona Fides*

III. *Lex Mercatoria* Kapsamında *Bona Fides*

A. *Bona Fides*'in Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Birleşmiş Milletler Antlaşması (CISG) Açısından Değerlendirilmesi

B. UNIDROIT İlkeleri'nde *Bona Fides*

C. Avrupa Sözleşme Hukuku İlkeleri (PECL)'nde *Bona Fides*

SONUÇ

KAYNAKÇA